



### **economie - vmbo: vakspecifieke informatie centraal examen 2020**

Deze informatie maakt deel uit van de Septembermededeling van het College voor Toetsen en Examens (het CvTE) (zie Examenblad.nl).

**Veranderingen t.o.v. 2019 zijn geel gemarkeerd.**

Veranderingen t.o.v. septembermededelingen 2020 zijn blauw gemarkeerd. Bij paragrafen die geheel nieuw zijn, is ten behoeve van de leesbaarheid alleen het kopje boven de paragraaf blauw gemarkeerd.

#### **Alle leerwegen: BB, KB en GL/TL**

examenstof	zie syllabus 2020 NB de syllabus is leidend (niet de educatieve methode)
syllabus 2020 gewijzigd ten opzichte van 2019?	nee
nadere informatie	<ul style="list-style-type: none"><li>• <i>Status van het correctievoorschrift: regelgeving</i> Het CvTE heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.</li></ul> <p>Als de corrector van mening is dat het correctievoorschrift een onvolkomenheid bevat, neemt hij contact op met het Examenloket via het <a href="#">contactformulier</a> op <a href="http://www.examenloket.nl">www.examenloket.nl</a>.</p>
ontvangen van vakspecifieke mailings	<ul style="list-style-type: none"><li>• Voor uw taak als examinator (corrector) van de centrale examens is het belangrijk dat u goed geïnformeerd bent. Dat kan via een persoonlijke pagina op Examenblad. Via deze pagina ontvangt u inhoudelijke en formele informatie over de centrale examens van uw vak op maat, zoals bijvoorbeeld een test met het correctievoorschrift of een enquête over een conceptsyllabus. Hebt u als docent nog geen persoonlijke pagina op Examenblad.nl waardoor u de mailings niet rechtstreeks ontvangt, laat u zich hiervoor dan registreren door uw examensecretaris.</li></ul>

**BB**

examenvorm	digitaal CE in Facet
afnametijdstip	door de examensecretaris van de school zelf in te plannen
nadere informatie	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="459 405 1402 607">• <i>Keuze voor digitaal</i> Uw school kiest zelf of de centrale examens BB digitaal in Facet of op papier worden afgenomen. De keuze voor digitaal geldt voor alle algemene vakken BB. Uw school kan dus niet bij het ene vak kiezen voor digitaal en bij het andere vak voor papier. Gedurende het schooljaar heeft uw school de mogelijkheid om terug te vallen naar de papieren cse's. Dit gaat altijd via de examensecretaris.</li><li data-bbox="459 645 1402 734">• <i>Brochure met kaders</i> Gedetailleerde informatie over de digitale centrale examens staat in de brochure '<a href="#">Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2020</a>'.</li><li data-bbox="459 772 1402 943">• <i>Richtlijnen geheimhouding</i> Op onderdelen heeft de brochure de status van regelgeving. In het bijzonder geldt dat docenten kennis moeten hebben van de richtlijnen met betrekking tot geheimhouding, die beschreven zijn in paragraaf 8.5 van de brochure '<a href="#">Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2020</a>'.</li><li data-bbox="459 981 1402 1249">• <i>Toegestane hulpmiddelen</i> Bij de digitale centrale examens zijn dezelfde hulpmiddelen toegestaan als bij de papieren cse's. Dat betekent dat kandidaten bijvoorbeeld een woordenboek en kladpapier mogen gebruiken. In verband met de geheimhouding moet de school erop toezien dat de kandidaten het kladpapier achterlaten in de examenruimte. Voor een overzicht van de toegestane hulpmiddelen, zie <a href="#">bijlage 1A</a> van de Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens VO 2020.</li><li data-bbox="459 1288 1402 1422">• <b>Examenpagina economie BB 2020 (digitaal)</b> Op de examenpagina <a href="#">economie BB vmbo 2020 (digitaal)</a> van Examenblad.nl staat allerlei informatie die relevant is voor het digitaal centraal examen economie BB vmbo 2020.</li><li data-bbox="459 1460 1402 2049">• <b>Discussie-bbf's voor digitale CE's</b> De examenperiode voor de digitale en flexibele examens BB en KB duurt van begin april tot eind juni. In die periode moeten de opgaven en antwoorden geheim blijven. Dat maakt intercollegiaal overleg tussen examinatoren erg lastig, zeker als examinatoren geen directe collega's hebben om mee te overleggen. Daarom is het College voor Toetsen en Examens in 2018 gestart met een pilot voor een discussie-bbf (besloten beveiligd forum) voor wiskunde KB en aardrijkskunde KB. Deze pilot kende in 2019 twee uitbreidingen. Zo is er voor de vakken Nederlands, Engels en economie ook een discussie-bbf ingericht. Ook was er voor de docenten de mogelijkheid om zowel voor de leerweg BB als KB gebruik te maken van de bbf's. Op dit forum kunnen examinatoren met elkaar van gedachten wisselen over de opgaven, correctievoorschriften en leerlingantwoorden van hun vak en niveau. Zoals: is dit leerlingantwoord 1 of 2 punten waard? Of: zouden jullie dit antwoord goed of fout rekenen? Zodra een examiner een vraag of opmerking op het forum plaatst, voorziet de moderator de discussie van de betreffende opgave en het correctievoorschrift. Door de positieve ervaringen in 2018 en 2019 wordt in 2020 voor alle vakken een discussie-bbf ontwikkeld.</li></ul>

	<p>Hoe krijgt u toegang tot het discussie-bbf? Alle examinatoren met een examenklas economie BB en/of KB kunnen toegang krijgen tot het forum. Hiervoor moet de examensecretaris u als examiner registreren bij Examenblad.nl én de afnamedatum(s) van de afnamegroep toevoegen. Een dag na de eerste afname ontvangt u dan een uitnodigingsmail voor het discussie-bbf.</p> <p><i>Tip: Als u bij Examenblad geregistreerd staat als examiner economie BB en/of KB, wordt u automatisch op de hoogte gehouden via de mailings van Examenblad.nl. Voor meer informatie kunt u terecht bij uw examensecretaris. Deze wordt per half februari over het discussie-bbf geïnformeerd.</i></p>
bijzonderheden	<ul style="list-style-type: none"> <li> <p><b>Digitale rekenmachine Facet</b>  Bij elke opgave is de digitale rekenmachine van Facet beschikbaar. Op 13 januari is via Examenblad een mailing gestuurd naar alle examensecretarissen en geregistreerde docenten van vakken die gebruik maken van de rekenmachine van Facet. In deze mailing staat dat er bij de digitale centrale examens van 2020 nog geen gebruik kan worden gemaakt van de mathematische weergave bij de uitgebreide rekenmachine omdat de mathematische weergave nog niet optimaal werkt en leerlingen daar hinder van zouden kunnen ondervinden.</p> <p>De mathematische weergave van de uitgebreide rekenmachine is ook niet beschikbaar bij de inplanbare voorbeeldexamens in Facet en bij de oefenexamens op oefenen.facet.onl. Bij het oefenmateriaal is dus dezelfde rekenmachine beschikbaar als bij de echte examens van 2020.</p> <p>De rekenmachine van Facet kan anders werken dan de eigen rekenmachine van de kandidaat. Oefenen met de rekenmachine van Facet is daarom nodig. Op de oefensite van Facet kunnen kandidaten oefenen met de rekenmachine van Facet. Zie oefenen.facet.onl en kies vervolgens voor Facet hulpmiddelen en Oefenen met de rekenmachine. Kies op de rekenmachine voor de lineaire weergave. Let op: de rekenmachine werkt alleen optimaal als de oefensite geopend is in Google Chrome of Firefox.</p> </li> <li> <p><b>Eigen rekenmachine mag</b>  Kandidaten mogen tijdens het centraal examen overigens ook altijd hun eigen rekenmachine gebruiken. Deze rekenmachine moet wel voldoen aan de criteria die genoemd zijn in 3.4 in <a href="#">bijlage 1A</a> van de Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens VO 2020.</p> </li> </ul>

## BB

<b>examenvorm</b>	<b>papieren cse</b>
afnametijdstip	<p>volgens het rooster voor de centrale examens</p> <p><a href="http://www.examenblad.nl">www.examenblad.nl</a> → jaarring 2020 → vmbo BB → onderwerpen → rooster en andere belangrijke data (algemeen)</p>

**KB**

<b>examenvorm</b>	<b>digitaal CE in Facet</b>
afnametijdstip	door de examensecretaris van de deelnemende scholen zelf in te plannen
nadere informatie	<ul style="list-style-type: none"><li>• <i>Keuze voor digitaal</i> Uw school kiest zelf of de centrale examens KB digitaal in Facet of op papier worden afgenomen. De keuze voor digitaal geldt voor alle algemene vakken KB. Uw school kan dus niet bij het ene vak kiezen voor digitaal en bij het andere vak voor papier. Gedurende het schooljaar heeft uw school de mogelijkheid om terug te vallen naar de papieren cse's. Dit gaat altijd via de examensecretaris.</li><li>• <i>Brochure met kaders</i> Gedetailleerde informatie over de digitale centrale examens staat in de brochure '<a href="#">Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2020</a>'.</li><li>• <i>Richtlijnen geheimhouding</i> Op onderdelen heeft de brochure de status van regelgeving. In het bijzonder geldt dat docenten kennis moeten hebben van de richtlijnen met betrekking tot geheimhouding, die beschreven zijn in paragraaf 8.5 van de brochure '<a href="#">Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2020</a>'.</li><li>• <i>Toegestane hulpmiddelen</i> Bij de digitale centrale examens zijn dezelfde hulpmiddelen toegestaan als bij de papieren cse's. Dat betekent dat kandidaten bijvoorbeeld een woordenboek en kladpapier mogen gebruiken. In verband met de geheimhouding moet de school erop toezien dat de kandidaten het kladpapier achterlaten in de examenruimte. Voor een overzicht van de toegestane hulpmiddelen, zie <a href="#">bijlage 1A</a> van de Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens VO 2020.</li><li>• <b>Examenpagina economie KB 2020 (digitaal)</b> Op de examenpagina <a href="#">economie KB vmbo 2020 (digitaal)</a> van Examenblad.nl staat allerlei informatie die relevant is voor het digitaal centraal examen economie BB vmbo 2020.</li><li>• <b>Discussie-bbf's voor digitale CE's</b> De examenperiode voor de digitale en flexibele examens BB en KB duurt van begin april tot eind juni. In die periode moeten de opgaven en antwoorden geheim blijven. Dat maakt intercollegiaal overleg tussen examinatoren erg lastig, zeker als examinatoren geen directe collega's hebben om mee te overleggen. Daarom is het College voor Toetsen en Examens in 2018 gestart met een pilot voor een discussie-bbf (besloten beveiligd forum) voor wiskunde KB en aardrijkskunde KB. Deze pilot kende in 2019 twee uitbreidingen. Zo is er voor de vakken Nederlands, Engels en economie ook een discussie-bbf ingericht. Ook was er voor de docenten de mogelijkheid om zowel voor de leerweg BB als KB gebruik te maken van de bbf's. Op dit forum kunnen examinatoren met elkaar van gedachten wisselen over de opgaven, correctievoorschriften en leerlingantwoorden van hun vak en niveau. Zoals: is dit leerlingantwoord 1 of 2 punten waard? Of: zouden jullie dit antwoord goed of fout rekenen? Zodra een examiner een vraag of opmerking op het forum plaatst, voorziet de moderator de discussie van de betreffende opgave en het correctievoorschrift. Door de positieve ervaringen in 2018 en 2019 wordt in 2020 voor alle vakken een discussie-bbf ontwikkeld.</li></ul>

	<p>Hoe krijgt u toegang tot het discussie-bbf? Alle examinatoren met een examenklas economie BB en/of KB kunnen toegang krijgen tot het forum. Hiervoor moet de examensecretaris u als examiner registreren bij Examenblad.nl én de afnamedatum(s) van de afnamegroep toevoegen. Een dag na de eerste afname ontvangt u dan een uitnodigingsmail voor het discussie-bbf.</p> <p><i>Tip: Als u bij Examenblad geregistreerd staat als examiner economie BB en/of KB, wordt u automatisch op de hoogte gehouden via de mailings van Examenblad.nl. Voor meer informatie kunt u terecht bij uw examensecretaris. Deze wordt per half februari over het discussie-bbf geïnformeerd.</i></p>
bijzonderheden	<ul style="list-style-type: none"> <li> <p><b>Digitale rekenmachine Facet</b>  Bij elke opgave is de digitale rekenmachine van Facet beschikbaar. Op 13 januari is via Examenblad een mailing gestuurd naar alle examensecretarissen en geregistreerde docenten van vakken die gebruik maken van de rekenmachine van Facet. In deze mailing staat dat er bij de digitale centrale examens van 2020 nog geen gebruik kan worden gemaakt van de mathematische weergave bij de uitgebreide rekenmachine omdat de mathematische weergave nog niet optimaal werkt en leerlingen daar hinder van zouden kunnen ondervinden.</p> <p>De mathematische weergave van de uitgebreide rekenmachine is ook niet beschikbaar bij de inplanbare voorbeeldexamens in Facet en bij de oefenexamens op oefenen.facet.onl. Bij het oefenmateriaal is dus dezelfde rekenmachine beschikbaar als bij de echte examens van 2020.</p> <p>De rekenmachine van Facet kan anders werken dan de eigen rekenmachine van de kandidaat. Oefenen met de rekenmachine van Facet is daarom nodig. Op de oefensite van Facet kunnen kandidaten oefenen met de rekenmachine van Facet. Zie oefenen.facet.onl en kies vervolgens voor Facet hulpmiddelen en Oefenen met de rekenmachine. Kies op de rekenmachine voor de lineaire weergave. Let op: de rekenmachine werkt alleen optimaal als de oefensite geopend is in Google Chrome of Firefox.</p> </li> <li> <p><b>Eigen rekenmachine mag</b>  Kandidaten mogen tijdens het centraal examen overigens ook altijd hun eigen rekenmachine gebruiken. Deze rekenmachine moet wel voldoen aan de criteria die genoemd zijn in 3.4 in <a href="#">bijlage 1A</a> van de Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens VO 2020.</p> </li> </ul>

## KB

<b>examenvorm</b>	<b>papieren cse</b>
afnametijdstip	<p>volgens het rooster voor de centrale examens</p> <p><a href="http://www.examenblad.nl">www.examenblad.nl</a> → jaarring 2020 → vmbo KB → onderwerpen → rooster en andere belangrijke data (algemeen)</p>

**GL/TL**

<b>examenvorm</b>	<b>papieren cse</b>
afnametijdstip	volgens het rooster voor de centrale examens <a href="http://www.examenblad.nl">www.examenblad.nl</a> → jaarring 2020 → vmbo GL/TL → onderwerpen → rooster en andere belangrijke data (algemeen)
nadere informatie	<ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Testcorrectie</b> Voor het centraal examen economie vmbo GT eerste tijdvak wordt een testcorrectie uitgevoerd. Voor deze testcorrectie komt een twintigtal docenten bijeen en bespreekt het <b>voorlopige</b> correctievoorschrift aan de hand van het gemaakte examenwerk van hun leerlingen. De suggesties ter verbetering van het voorlopige correctievoorschrift van deze twintig docenten, worden door de vaststellingscommissie economie vmbo van het College voor Toetsen en Examens (CvTE) besproken. Deze bespreking kan leiden tot aanpassingen in het voorlopige correctievoorschrift. Het <b>definitieve</b> correctievoorschrift wordt uiteindelijk vastgesteld door de vaststellingscommissie en is hierdoor twee dagen later beschikbaar. Het CvTE voert de testcorrectie uit in samenwerking met de VECON.  Voor correctoren economie vmbo GT betekent dit voor het tijdschema het volgende:<ul style="list-style-type: none"><li>- Donderdag 7 mei 2020: van 13.30 - 15.30 uur is de afname van het centraal examen economie vmbo GT. <b>Om 17.00 uur wordt er geen correctievoorschrift beschikbaar gesteld.</b></li><li>- Vrijdag 8 mei 2020: bespreking van het voorlopige correctievoorschrift. Het definitieve correctievoorschrift wordt vastgesteld.</li><li>- <b>Zaterdag 9 mei 2020: publicatie van het definitieve correctievoorschrift economie vmbo GT om 17.00 uur.</b></li></ul></li></ul>